

Kvalitetsvurdering af
Museet Falsters Minder

2004

Indholdsfortegnelse

<i>Museet Falsters Minder</i>	3
<i>Baggrund for kvalitetsvurderingen</i>	3
<i>Museets arbejdsgrundlag og formål</i>	4
<i>Museets samlinger og arkiv</i>	5
<i>Museets indsamling, undersøgelser og forskning</i>	6
<i>Museet som forvaltningsorgan og videntcenter</i>	8
<i>Bygninger og lokaler</i>	9
<i>Museets ledelse og personale</i>	10
<i>Konklusion og anbefalinger</i>	11

Bilag

Udtalelse fra Nykøbing Falster Kommune (fælles høringssvar for de fire Falster-kommuner)

Udtalelse fra Kulturarvsstyrelsens Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie om museets forskningspublikationer

Udtalelse fra Kulturarvsstyrelsens Faglige Råd for Arkæologi om museets forskningspublikationer

Kulturarvsstyrelsens notat om museets digitale formidling

Museet Falsters Minder

Museet er et statsanerkendt kulturhistorisk museum efter museumslovens § 15 med følgende ansvarsområde:

"Formålet er at indsamle, registrere, bevare, forske i og formidle genstande og arkivalier fra fortiden for dermed at sikre og belyse den lokale kulturarv, samt at udvikle samlinger og dokumentation, at gøre dem tilgængelige for offentligheden, at stille dem til rådighed for forskningen og at udbrede kendskabet til resultaterne af denne". (Vedtægternes § 2).

"Museets virke- og ansvarsområde er de fire Falster-kommuner, Nykøbing F., Nørre Alslev, Stubbekøbing og Sydfalster, med hvilke kommuner museet har en overenskomst". (Vedtægternes § 3).

Museet Falsters Minder er en selvejende institution, som blev oprettet i 1913 og statsanerkendt i 1946. Falsters Egnshistoriske Arkiv er en integreret del af museet. Der er indgået en samdriftsaftale mellem kommunerne Nykøbing Falster, Nørre Alslev, Stubbekøbing og Sydfalster om tilskud til drift af museet.

Museets samlede driftsregnskab i 2003 (udgifter)	6.336.078 kr.
Tilskud fra Nykøbing F. Kommune	648.133 kr.
Tilskud fra Nørre Alslev kommune	127.017 kr.
Tilskud fra Stubbekøbing Kommune	93.700 kr.
Tilskud fra Sydfalster Kommune	115.000 kr.
Tilskud fra Storstrøms Amt	422.765 kr.
Statstilskud efter museumslovens § 15	950.098 kr.

Museumsleder: Liselotte Mygh, cand.mag.

Bestyrelsesformand: Povl Høier, udpeget til bestyrelsen af Håndværker- og Industriforeningen i Stubbekøbing

Baggrund for kvalitetsvurderingen

Som et led i Kulturarvsstyrelsens resultatkontrakt 2004-2007 med Kulturministeriet skal styrelsen årligt kvalitetsvurdere 15 statsanerkendte museer. Styrelsen udvælger disse museer ud fra kriterier, som sikrer en bred repræsentation.

I 2004 har Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger blandt andet fokus på museer, som har en samdriftsaftale. Museet Falsters Minder er på denne baggrund blevet udvalgt til vurdering.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering af Museet Falsters Minder er baseret på:

- Museets fyldige besvarelse af styrelsens kvalitetsvurderings-spørgeskema og indsendte bilag, som blev modtaget i Kulturarvsstyrelsen medio oktober 2004.
- En besigtigelse af museets udstillinger, magasiner og kontorer den 3. november 2004 med efterfølgende drøftelse. Fra museet deltog bestyrelsesformand Povl Høier og bestyrelsesmedlem Lizzi Kaufmann Lund samt museets leder Liselotte Mygh. Fra Kulturarvsstyrelsen deltog: Kontorchef Erik Johansen, Fuldmægtig Camilla Mynster og konsulenterne Michael Lauenborg og Hanne Larsen.

- Evaluering af museets indsendte forskningspublikationer foretaget ved Kulturarvsstyrelsens faglige råd for arkæologi og nyere tids kulturhistorie (de to udtalelser vedlægges rapporten).
- Evaluering af museets hjemmeside foretaget af Kulturarvsstyrelsens sektion for digital formidling (udtalelse vedlægges rapporten).
- Kulturarvsstyrelsen rettede den 26. marts 2004 henvendelser til Storstrøms Amt og Nykøbing Falster Kommune med en forespørgsel om særlige bemærkninger eller synspunkter i forbindelse med kvalitetsvurderingen. Der foreligger en udtalelse fra Nykøbing Falster Kommune, der er et fælles høringssvar for de fire Falster-kommuner. Udtalelsen redegør for kommunernes øgede engagement i museet, som anses for at være en seriøs og ambitiøs historieformidlende institution med en bred folkelig forankring. De fire kommuner har truffet beslutning om at fordoble museets tilskud med fuld virkning fra 2005.

Museets arbejdsgrundlag og formål

Vedtægtsbestemt ansvarsområde

Museets vedtægter fastslår, at museet skal sikre og belyse kulturarven på Falster gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling indenfor museets ansvarsområde.

Museet er lokaliseret i Nykøbing, men er synligt og aktivt i hele ansvarsområdet.

En række genstande, der belyser kulturhistorien på Falster, er af museumshistoriske årsager lokaliseret på Lolland-Falsters Stiftsmuseum, der er ældre end Museet Falsters Minder. Museet har tidligere henvendt sig til Lolland-Falsters Stiftsmuseum med henblik på at få overdraget eller deponeret disse genstande på Museet Falsters Minder. Blandt andet har en række dragter og andre tekstiler interesse for museet.

Det har tidligere ikke været muligt at få en aftale med Lolland-Falsters Stiftsmuseum, men der er et øget samarbejde under udvikling, og museet forventer at kunne få overdraget en række genstande, der falder ind under museets ansvarsområde.

Museets genstandssamling og formidlingsvirksomhed afspejler et vidtfavnende perspektiv for museets arbejde. Museet opfylder sit vedtægtsbestemte virke med en særdeles aktiv indsats, og museet kan alene kritiseres for at mangle en fokusering, som kan danne en rød tråd i museets mange aktiviteter.

Anbefaling

Museet anbefales at øge fokuseringen af museets aktiviteter, så den fremtidige virksomhed i højere grad varetager centrale kulturhistoriske sammenhænge på Falster.

Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at der indledes et samarbejde om museumssager mellem Museets Falsters Minder og Lolland Falsters Stiftsmuseum, så der kan træffes aftaler om overdragelse af genstande og museumssager fra Falster til Museet Falsters Minder.

Samarbejde regionalt

Museet deltager aktivt i en lang række museumsfaglige sammenhænge i Storstrøms Amt, hvor museet er koordinator for Nyere Tids Fagudvalg i amtet. Museet deltager i flere puljesamarbejder, blandt andet dragtpuljen og industripuljen.

Desuden er museet repræsenteret i bestyrelser for ikke statsanerkendte museer og samlinger i de fire kommuner på Falster. Museet deltager i forskellige udvalg hovedsageligt under Nykøbing Kommune (Helhedsorienteret Byfornyelse, Bevaringsfonden, Facaderådet m.fl.) og i en række organisationer og andre kultursammenhænge lokalt (se spørgeskemaet pkt. 1,7 og 1,8 for en fuldstændig liste).

Museets leder er medlem af Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur og heraf udpeget til Det Særlige Bygningssyn. Museets arkæolog er medlem af Kulturmiljørådet i Storstrøms Amt.

Museet karakteriserer sit regionale samarbejde med andre museer som positivt, hvor museet deltager i tværfaglige sammenhænge, der er med til at kvalificere museets arbejde. Museet har dog ikke noget samarbejde med Middelaldercentret udenfor Sundby ved Nykøbing F.

Anbefaling

Museet kan overveje ressourceforbruget ved museets ambitiøse deltagelse i de udvalg og råd, som ikke umiddelbart refererer til museets ansvarsområde. Det anbefales at reflektere over aktiviteterens betydning for museet set i sammenhæng med museets øvrige opgaver og museets ressourcer.

Museets samlinger og arkiv

Museets arkiv er velordnet, og såvel arkivalier som museumssager registreres i Regin. Museet arbejder systematisk med samlingerne, herunder med en systematisk genstandsregistrering.

Museet har et efterslæb på registrering af genstande, hvor ca. 30 % af genstandene ikke er nummereret. Dette søges udbedret ved optræning af medarbejdere i flexjob-ordning og medarbejdere i jobtræning, der herefter skal bidrage til registreringen.

I revisionsprotokollat til årsregnskabet for 2002 konstateres det, at der ved samlingsrevisionen blev udvalgt 25 museumsnumre, hvor de fem ikke lod sig identificere. Desuden bemærkes, at museet har et væsentligt efterslæb i registreringen af indleverede genstande, og at ca. 10 % af samlingen er edb-registreret.

Museet følger de generelle retningslinier for uddeponeringsaftaler og forsikringer.

Museet er tilknyttet Storstrøms Amts Konserveringscenter, men der føres ikke løbende tilsyn herfra med samlingerne. Museet ønsker i den forbindelse at ansætte en konserveringstekniker.

Museet fører ikke tilsyn med private eller andre samlinger.

Anbefaling

Det anbefales at sikre et løbende tilsyn med samlingerne og forbedre varetagelsen af samlingerne. Der kan for eksempel indgås en aftale med Storstrøms Amts Konserveringscenter om et årligt konserveringstilsyn.

Det bør overvejes at prioritere en medarbejdersammensætning, som muliggør professionalisering af registreringsopgaverne. Desuden skal museet sikre, at genstande kan fremfindes ved den årlige samlingsrevision.

Kulturarvsstyrelsen skal opfordre til, at registreringsopgaven opprioriteres, så registreringsefterslæbet kan blive nedbragt.

Styrelsen anbefaler desuden, at museet overvejer behovet for udskillelse af enkeltgenstande (hovedsageligt nyere tids træredskaber m.v.), som tidligere har taget skade af utilstrækkelige opbevaringsforhold. Museet anbefales derfor at

gennemgå samlingerne med henblik på eventuel kassation af de genstande, der er stærkt nedbrudte, uden proveniens eller som ikke har forsknings- eller formidlingsmæssig betydning. Museet skal i den forbindelse ansøge Kulturarvsstyrelsen om tilladelse til at udskille museumsgenstande fra samlingerne.

Museets indsamling, undersøgelser og forskning

Forskning

Museet konstaterer, at der ikke er tilstrækkelige personaleressourcer til at gennemføre egne forskningsundersøgelser. Dette hæmmer også indsamlingsområdet, da der ikke foretages undersøgelser, som kan ligge til grund for en hjemtagning af relevante genstande.

Museet, herunder Det Egnshistoriske Arkiv, benyttes jævnligt af eksterne forskere og interesserede brugere blandt andet slægtsforskere.

Museet har indsendt en række forskningspublikationer fra årene 2000-2003, som er blevet vurderet af Kulturarvsstyrelsens Faglige Råd for hhv. Nyere Tids Kulturhistorie og Arkæologi.

Udtalelsen fra Kulturarvsstyrelsens Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie er vedlagt som bilag. I hovedtræk er vurderingen, at publikationerne afspejler, at museet har et bredt netværk og inspirerer sine samarbejdspartnere til at benytte museets samlinger. Dette har den fordel, at museets samlinger og arkiver i høj grad bliver formidlet af andre end museets egne inspektører.

Det Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie kommenterer, at museets publikationer stort set kun er publiceret i lokale tidsskrifter og i form af egne publikationer. Publikationerne har overvejende en deskriptiv karakter og falder ikke umiddelbart inden for de forskningskategorier, der er udstukket af Kulturministeriets Rådgivende Forskningsudvalg.

Gennem publikationsvirksomheden yder museet en prisværdig indsats for at fastholde de resultater, der fremkommer i udstillingsprocessen, men som ofte går tabt, når den pågældende særudstilling afsluttes. Desuden har museet anlagt et langt tidsperspektiv, der afspejler, at arkæologi og nyere tid ofte tænkes sammen.

Det Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie vurderer, at der er god sammenhæng mellem museets publikationer og museets samlinger, udstillingsvirksomhed og undersøgelser. Museet viser gennem sin publikationsvirksomhed en stor vilje og evne til at formidle resultaterne af museets aktiviteter

Udtalelsen fra Kulturarvsstyrelsens Faglige Råd for Arkæologi er vedlagt som bilag. I hovedtræk er vurderingen, at museet i perioden har haft en fin faglig profil indenfor det arkæologiske område. Museets projekt om Venderne omkring Østersøen er fremlagt og formidlet på bedste vis til nytte for arkæologiske kolleger, der forsker i samme tidsperiode. Dog har denne satsning krævet store ressourcer, og der savnes forskningspublikationer, som belyser andre af museets arkæologiske undersøgelser.

Anbefaling

Ifølge museumslovens bestemmelser i § 2, er forskning et af de krav, der stilles til et statsanerkendt museum. Styrelsen anbefaler, at forskningsområdet styrkes. Museet bør øge andelen af selvstændig forskning af museets medarbejdere, så der kan sikres en større grad af forskningsformidling i museets udstillinger.

Museet bør udarbejde en forsknings- og undersøgelsesstrategi, som prioriterer væsentlige elementer af museets ansvarsområde, så der sikres en sammenhæng mellem museets kerneområder og museets forskning.

Desuden kan museet overveje en differentieret strategi for publicering af forskningsresultater, så resultaterne af museets undersøgelser både bringes i faglige sammenhænge og benyttes til at perspektivere museets samlinger i udstillingerne.

Indsamling

Museets praksis for modtagelse af genstande er velorganiseret. Museet har et godt sagsforløb ved indlevering af materiale, hvor der gennemføres interviews og udfyldes indleveringssedler vedrørende genstande, som tilbydes museet.

Museet har ikke en egentlig formuleret strategi for sin indsamlingsvirksomhed.

Anbefaling

Museet bør udarbejde en skriftlig strategi for indsamling, som tager udgangspunkt i museets egen prioritering af, hvad der skal indsamles. Det anbefales at prioritere opretholdelse af en samling, som knytter sig til museets kerneområder.

Formidling

Udstillingsarealet er benyttet til en række mindre udstillinger, der har forskelligt formidlingsniveau. For eksempel er tekstningen af varierende karakter. I en række af de ældre udstillinger mangler der en afspejling af nyere forskning i Falsters kulturhistorie.

I museets basisudstillinger i Færgestræde savnes der en oversigtsudstilling, som anskueliggør karakteristiske træk ved og sammenhænge i Falsters kulturhistorie.

Der findes en byhistorisk udstilling i Nykøbings Vandtårn, som er udarbejdet af museet.

Museet leverer blandt andet særudstillinger og aktiviteter til mindre lokale museer på Falster, for eksempel Bøtø Nor Gl. Pumpestation. Desuden afholder museet en række foredrag og historiske vandringer i alle kommunerne på Falster.

Museet har en formidlingsinspektør, som har været deltidsansat fra 1987. Fra 2005 er stillingen opnormeret til en fuldtidsstilling gennem tilskud fra Friluftsrådet. Museets satsning på en formidlingsmedarbejder afspejles i museets mange formidlingsaktiviteter.

Museet har en formidlingsstrategi, som tilgodeser forskellige målgrupper, herunder børn og unge. Blandt andet har museet etableret Lindorme-Klanen i år 2000, som er en efterspurgt museumsklub for børn og unge fra 9 år. Formidlingsstrategien betyder blandt andet, at skriftlig og mundtlig formidling supplerer hinanden i de enkelte formidlings tiltag.

Museets formidling knytter an til landsdækkende temaer, og museet er særdeles aktiv indenfor den levende formidling med omvisninger, vandringer i landskabet og foredrag. Museets digitale formidling sker gennem www.aabne-samlinger.dk/falsters-minder og en vurdering af denne formidlingsform er vedlagt rapporten.

Museets besøgstal i basisudstillingen var i 2003 på 4.469 besøg, og særudstillingen besøgte af 989 personer. Den Gamle Købmandshandel havde et besøgstal på 14.429. Der mødte 427 personer op til museets arrangementer og Grønne Ture. Museet fører statistik over de forskellige publikumstyper. Besøgstallet består overvejende af sommerturister og et lokalt publikum hovedsageligt til særudstillinger.

Museet udsender målrettet nyhedsbrev via e-mail til uddannelsesinstitutioner og folkeskoler o.a. Museet oplyser, at det er vanskeligt for museet at få foldere m.v. videreformidlet af turistinformationen i Nykøbing F.

Museet ønsker selv at sikre en højere grad af tilgængelighed for handicappede. Men det forhold, at museet er placeret blandt andet i en række fredede bygninger, besværliggør etablering af adgangsforhold, der er velegnede for handicappede.

Anbefaling

Der findes en oversigtsudstilling om Nykøbings byhistorie i byens vandtårn. Det anbefales, at etablere en udstilling på museet, som formidler Falsters historie i overordnede træk, og som fortæller om de særlige forhold, der har gjort sig gældende gennem Falsters kulturhistorie.

Museet prioriterer særudstillinger højere end en modernisering af basisudstillingen. Dette medfører en noget fragmentarisk formidling af Falsters historie. Museet savner i den forbindelse en oversigtsudstilling, som kan give en generel introduktion til Falsters kulturhistorie. Museet anbefales derfor at prioritere en omlægning af udstillingerne efter en samlet udstillingsplan, der tilgodeser en generel indføring i den lokale kulturhistorie.

For at sikre en fortsat udvikling af formidlingsvirksomheden anses det for vigtigt, at museet kan fastholde formidlingsinspektørstillingen som en fuldtidsstilling. Et langsigtet udviklingsarbejde med ændring af basisudstillingen kræver medarbejderressourcer, og derfor anbefales det, at museet søger at prioritere en fast fuldtids formidlerstilling i de kommende år. Museet anbefales på sigt at skabe en attraktiv basisudstilling, som kan tiltrække et lokalt publikum året rundt.

Museets besøgstal er utilfredsstillende. Der er et stort publikumspotentiale i sommerhusområderne.

Det anbefales, at der etableres et hensigtsmæssigt samarbejde med turistinformationen.

Museet som forvaltningsorgan og videncenter

Museet deltager i en række museumsfagudvalg under Storstrøms Amt og blandt andet i Helhedsorienteret Byfornyelse, Bevaringsfonden og Facaderådet i Nykøbing F. Kommune. Museet er også repræsenteret i Det regionale faglige Kulturmiljøråd i Storstrøms Amt.

Samarbejdet med kommuner og amt i forbindelse med museumslovens kapitel 8 fungerer overvejende efter hensigten, hvor museet modtager lokalplaner til udtalelse fra de fire kommuner på Falster. Næsten alle kommuner sender ligeledes orienteringer om byggetilladelser til museet.

Der er fra 2003 foretaget arkæologiske forundersøgelser i forbindelse med lokalplaner i Stubbekøbing og Nørre Alslev kommuner og i forbindelse med enkelte lokalplaner i Nykøbing Kommune. Museet forholder sig til væsentlige sager på Nyere tids området, og det lovpligtige samarbejde er i positiv udvikling. I enkelte tilfælde indsender museet sine bemærkninger til Nykøbing Falsters Kommune sammen med Kulturmindeforeningen.

Anbefaling

Museet Falsters Minder er et statsanerkendt museum, som har pligt til at samarbejde med kommuner i forhold til kommune- og lokalplanlægning. Museet skal tilrettelægge sit samarbejde med kommunerne således, at kommunerne kan få indsigt i væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier.

Museet har på nyere tids området en gedigen erfaring på det bygningskulturelle område og en faglig kompetence, jf. museumslovens §§ 23 og 24, som kan bidrage til en helhedsorienteret planlægningsindsats.

På denne baggrund bør museet ikke indsende sine bemærkninger sammen med foreninger m.v., men selvstændigt fremsende sine bemærkninger.

Bygninger og lokaler

Museet ejer og benytter en række fredede og bevaringsværdige bygninger i Nykøbing Falsters bymidte, og museet er således markant tilstede i bybilledet. Men der er problemer ved bygningsmassen i den forstand, at bygningerne er vanskelige at indrette til publikumsorienterede formål med god tilgængelighed.

Bygningerne er gennem de sidste årtier blevet underkastet en langsigtet istandsættelse. Alle bygninger er tætte på tag og fag.

Czarens Hus og Kragssnapps Hus, Langgade 2/Færgestræde

Ud over administrationen rummer bebyggelsen museets basisudstillinger, et genstandsmagasin samt museumsbutik og restaurant.

Langgade 9

Bygningen er udlejet af Nykøbing Falsters Kommune og rummer Den Gamle Købmandsbutik, som er et velbesøgt aktiv for museet.

Frisegade 43-45

Adressen rummer i gode og velordnede lokaler den arkæologiske virksomhed, Det Egnshistoriske Arkiv samt værksted og fotoatelier. Her findes også velfungerende magasiner og registreringsværksted.

Rosenvænget 12/Slotsgade 30

Kuskestalden benyttes til magasin, og Staldgårdsporten benyttes til særudstillinger og arrangementer.

Frisegade 40-42

På adressen genopføres Amtsforvalterboligen. Bygningen skal anvendes til museums- og arkivformål med hensyntagen til brugerfaciliteter. Her skal museets administrative arbejde samles.

Anbefaling

Museets mange fredede og bevaringsværdige bygninger er et stort aktiv. Museet investerer mange ressourcer i en kompetent varetagelse af de historiske bygninger. Vedligeholdelsen af de historiske bygninger er meget nyttig for videnopbygningen for museet og for det historiske bymiljø i Nykøbing Falsters Kommune.

Det er urealistisk, at museet kan give offentlig adgang til alle bygningerne året rundt. Museet søger på bedste vis at løse problematikken ved at benytte dele af bygningsmassen alene til særudstillinger.

De historiske bygninger er en synlig ressource for museet, og museet kan overveje i højere grad at inddrage bygningsmassen i formidlingen. Bygningerne indeholder et historiefortællende potentiale, som fortjener at blive udnyttet fuldt ud.

Det anbefales derfor, at udnytte de mange velbeliggende historiske bygninger i arbejdet med at formidle den samfundsmæssige udvikling, som bygningerne kan repræsentere.

Magasiner, konservering og bevaring

Museet arbejder langsigtet med at forbedre samlingernes opbevarings- og konserveringsforhold. Museet har i de senere år ydet en særlig indsats for at sikre gode opbevaringsforhold for samlingerne.

Museet har en udmærket praksis med en systematisk behandling af museumsgenstande. For eksempel er tekstsamlingen nu magasineret velordnet og korrekt i syrefrit papir, og samlingen er under regelmæssigt tilsyn.

Det velordnede arkæologiske magasin er placeret fornuftigt i tilknytning til kontor, arkiv og værksted for den arkæologiske afdeling. Således kan samlingen let udnyttes som referencemateriale for den arkæologiske virksomhed.

Museets hovedmagasin for nyere tids genstande (i Froms Magasin, Frisegade 43-45) er velordnet, og museet gennemfører en systematisk forbedring af bevarings- og opmagasineringsforhold. Museet ønsker at genetablere vareelevatoren, så der skabes let adgang til de mange etager. Genstandsmagasinet på loftet i Långgade 2/Færgestræde var ved Kulturarvsstyrelsens besøg under reorganisering.

En række nyere tids genstande har tidligere lidt skade under dårlig opmagasineringsforhold. Museet ønsker at få ressourcer til at kunne ansætte en konserveringstekniker, så der løbende kan tages bedre vare på samlingerne.

Anbefaling

Museet har en fornuftig og langsigtet strategi for forbedring af magasinforhold. Formålet er at rette op på den skadevirkning tidligere dårlige opbevaringsforhold har forårsaget. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet målrettet arbejder for at gennemføre denne strategi, så alle samlingerne på sigt bliver opbevaret forsvarligt.

Der henvises desuden til anbefalingerne under "Museets samlinger og arkiv".

Museets ledelse og personale

Museets administrative praksis er udmærket, og det er positivt, at bestyrelsen (især forretningsudvalget) løbende inddrages i væsentlige sager. Der findes dog ikke nedskrevne retningslinier for den administrative praksis.

Museet tilkendegiver et ønske om at få mere personale til basisopgaver som registrering og konservering. Der ønskes også yderligere én medarbejder på nyere tids området, hvor lederen er eneste ansvarlig, og hvor museet varetager det regionale speciale.

Anbefaling

De anbefales, at museet og bestyrelsen nedfælder de administrative retningslinier til gavn for museet i et længere perspektiv.

Museets økonomi

Museet er beliggende i Storstrøms Amt, som har indgået en regional kulturaftale med Kulturministeriet. Aftalen betyder, at amtet i højere grad end ellers kan disponere og prioritere mellem de forskellige kulturområder.

Museet har en samdriftsaftale fra 1987 mellem kommunerne Nykøbing F., Nørre Alslev, Stubbekøbing og Sydfalster. Med virkning fra 1. januar 2004 er der indgået en ny aftale, som bevirker en fordobling af det ordinære driftstilskud til museet.

Anbefaling

Museet bør sikre sig, at den nye flerkommunale samdriftsaftale indsendes til Kulturarvsstyrelsen.

Konklusion og anbefalinger

Museumsloven stiller en række krav til et statsanerkendt museum. Kulturarvsstyrelsen vurderer generelt, at Museet Falsters Minder varetager de lovpligtige opgaver efter hensigten. Museet arbejder blandt andet systematisk med at sikre samlingerne, med løbende forbedringer af de fredede og bevaringsværdige bygninger samt med den arkæologiske virksomhed.

Kulturarvsstyrelsen vil her give en række anbefalinger, som museet bør forholde sig til:

- Museet bør fortsætte det udmærkede og systematiske arbejde med at varetage samlingerne.
- Museets omfattende arbejde med at varetage de historiske bygninger bør ligeledes videreføres.
- Museet bør opprioritere registreringen af museets genstande, så det store registreringsefterslæb kan indhentes. Dette vil være til fordel for museets øvrige arbejdsområder, da museets forsknings- og formidlingsvirksomhed således mere aktivt kan benytte alle museets samlinger, der fungerer som referencemateriale for undersøgelser i Falsters kulturhistorie.
- Museet skal arbejde for, at alle genstande kan fremfindes ved samlingsrevisionen.
- Museets glimrende praksis med at lade eksterne forskere benytte samlinger og arkiv bør i højere grad følges op af selvstændig forskning af museets medarbejdere, så der kan sikres en større grad af forskningsformidling i museets udstillinger.
- Museet bør overveje at fokusere sin virksomhed, som pt. er spredt over et meget bredt felt, der kan synes fragmentarisk. Museet har en styrke inden for bygningskultur og kan centrere sin virksomhed på nyere tids området ud fra dette fokusområde.
- Dele af udstillingerne bør moderniseres. Der bør etableres en oversigtsudstilling om Falsters kulturhistorie, som kan skabe en referenceramme om museets særudstillinger og de mindre permanente udstillinger. Museets fredede og bevaringsværdige bygninger bør i højere grad tænkes ind som udgangspunkter, hvorfra der kan trækkes tråde til forskellige aspekter af egnens kulturhistorie.
- Museet bør have et højere besøgstal. Det bør især overvejes, at tage initiativer, der kan tiltrække en større del af Falsters feriegæster.

Dato 05.10.2004

- 6 OKT. 2004

Deres ref.
Journal nr.

Kulturarvsstyrelsen
Slotsholmsgade 1
1216 København K.

Kultur- og Fritidsudvalget

Hørings svar om kvalitetsvurdering af museet Falsters Minder

Kulturarvsstyrelsen har i sit brev af 26. marts 2004 fremsendt kopi af et kvalitetsvurderingsskema, som Museet Falsters Minder skal besvare i forbindelse med et besøg og en rutinemæssig vurdering af museets aktiviteter i slutningen af oktober måned 2004. Styrelsen beder i brevet Nykøbing Falster Kommune om særlige bemærkninger og synspunkter og evt. vurderinger af museets opgavevaretagelse, som kommunerne lægger vægt på.

Da de 4 Falster-kommuner via en samdriftsaftale alle er tilskudsydere til museet, fremsendes dette fælles høringssvar.

Kommunernes vurdering af væsentlige områder i museets arbejde

Formidling af nyere tid

I forbindelse med samarbejdet om den regionale kulturaftale, som Storstrøms Amt, de 24 kommuner og Kulturministeriet har haft i en årrække, er der for nogle år siden udarbejdet et forslag til en regionalisering af museernes arbejde, som skal sikre en bedre udnyttelse af ressourcerne på de statsanerkendte museer.

Falster-kommunerne har tiltrådt forslaget og har bl.a. været enige i, at der bør lægges vægt på en opprioritering af museets område: formidling af nyere tid - især over for børn og unge. Museet har i den sammenhæng med succes etableret museets børneklub: Lindormeklanen.

Udstillinger, byvandring, samarbejde

De 4 kommuner har alle gavn af museets faglige viden og entusiasme, hvad enten det drejer sig om arkæologiske udgravninger i forbindelse med byggeri, museumslignende lokale aktiviteter, eller foredrag om den lokale historie. På trods af meget lidt plads og få medarbejdere, har museet et højt aktivitetsniveau på udstillingsområdet.

Kommunerne sætter pris på, at museet tager den lokale forankring meget alvorligt og fortsat positivt bidrager med medarbejdernes omfattende viden, når de lokale arkiver, institutioner eller forvaltninger har behov for det. Museet deltager f.eks. i lokale byfornyelsesprojekter ved at arrangere byvandring etc., ligesom et

Nykøbing Falster Kommune
Kultur- og Fritidsafdelingen

Rosenvænget 17, Postboks 171
DK 4800 Nykøbing Falster

Telefon +45 54 84 62 00
Fax +45 54 84 62 10

nyfac@nyk-f-kom.dk
www.nyk-f-kom.dk

CVR-nr. 64 70 76 12

Åbningstider
Mandag-fredag kl. 10.00-19.00
Lørdag kl. 10.00 - 14.00

mangeårigt tæt samarbejde med den lokale kulturmindeforening i Nykøbing Falster har resulteret i mange lokalhistoriske bogudgivelser

Amtsforvalterbolig, forbedring af administrationsforhold og elektronisk formidling

De senere års aktive arbejde for at få bedre vilkår for museets administration og give borgerne mulighed for moderne formidling via IT etc. i en genopførelse af en gammel amtsforvalterbolig har fået økonomisk støtte fra bl.a. Nykøbing Falster Kommune, da der er en politisk forståelse for dels en tiltrængt forbedring af medarbejdernes uacceptable arbejdsforhold dels en moderne museumsformidling baseret på IT-løsninger.

Økonomi

De 4 Falster-kommuner har i 30 år haft en samdriftsaftale om årlige kommunale tilskud til driften af Falsters Minder baseret på et aftalt kronebeløb pr. indbygger. På baggrund af en alarmerende henvendelse fra museet i sommeren 2003 omkring den fremtidige økonomi, undersøgte embedsmænd fra de 4 kommuner detaljeret museets økonomi og virksomhed.

Denne undersøgelse resulterede i en politisk beslutning om en væsentlig forøgelse af de kommunale tilskud, således at museets tilskud ville blive fordoblet over en 2-årig periode i 2004-2005.

Begrundelsen for den store tilskudsforøgelse, var et ønske om, at museet bl.a. skulle kunne

- justere det store lønefterslæb, som museets medarbejdere havde i forhold til amtets øvrige museumsmedarbejdere
- fortsætte med sit kvalificerede arkæologiske arbejde og leve op til de økonomiske krav i den nye museumslov
- få mulighed for at forøge registreringen af genstande, som har hobet sig op
- opnormere en ½ formidlerstilling til en fuldtidsstilling og satse endnu mere på formidlingen

Forventninger til museets opgavevaretagelse

Det er væsentligt for kommunerne, at museets virksomhed er så synlig som muligt.

De 4 Falster-kommuner anser Museet Falsters Minder for at være en seriøst og ambitiøst arbejdende institution.

Det er kommunernes opfattelse, at Museet Falsters Minders bidrag til historisk formidling til lokalsamfundet i form af f.eks. byvandring, interesserede engagement i bygningsbevaring, det arkæologiske arbejde og de mange forskelligartede udstillinger bidrager væsentligt til lokalsamfundets forståelse for bevaring af kulturarven.

Med venlig hilsen

Lizzi Kauffmann Lund
udvalgsformand

Lone Garkier
stadsbibliotekar, afdelingsleder

Bedømmelse af museernes forskningspublikationer

Museet Falsters Minder

Nyere tid

Publikationer fra Museets Falsters Minder

Museet Falsters Minder har afleveret følgende publikationer til vurdering

1. Bering, Peter og Liselotte Mygh, *Bispegården i Nykøbing Falster*, udgivet til særudstillingen af samme navn, Museet Falsters Minder, 2004, 16 sider.
2. Brander, Th. og Niels Lynnerup, Sankt Jørgensgården Stubbekøbing, an antropologisk undersøgelse, i årbogen *Lolland-Falster 2000*, Lolland-Falsters historiske Samfund, 2000, side 80-84
3. Brandt, Palle, *Det er vores butik*, udgivet af Kulturmindeforeningen i Nykøbing F. og Museet Falsters Minder, 2000, 48 sider.
4. Brandt, Palle, *Det er på skinner*, udgivet af Kulturmindeforeningen i Nykøbing F. og Museet Falsters Minder, 2001, 48 sider.
5. Brandt, Palle, *Uden for voldene*, udgivet af Kulturmindeforeningen i Nykøbing F. og Museet Falsters Minder, 2002, 80 sider.
6. Brandt, Palle, *Over vandet*, udgivet af Kulturmindeforeningen i Nykøbing F. og Museet Falsters Minder, 2003, 48 sider.
7. Brodin, René (tekstbearbejder), *Skrøner fra Middelalderen*, Museumsrådet i Storstrøms Amt, 2000, 12-13, 20-21
8. Hansen, Birgitte Borby og Cecilie Krause, *Stenbroen på Klodsvej*, i årbogen *Lolland-Falster 2001*, Lolland-Falsters historiske Samfund, 2001, side 112-17.
9. Hansen, Birgitte Borby, Verner Grendel og Anne Elmer, *De falsterske købstæders vandforsyning i ældre tid*, i årbogen *Lolland-Falster 2002*, Lolland-Falsters historiske Samfund, 2002, side 107-126. Sk. Lettere redigeret version af basisteksten til udstillingen *Det vand, der var*.
10. Jensen, Anna-Elisabeth: *Danmark fra vikingetid til valdemarstid (9.-11. århundrede)*, i: Hansen, Palle Birk, *Dänen in Lübeck*, udgivet af Storstrøms Amt, u.å., s. 11-18.
11. Mygh, Liselotte, *Czarens hus, museum & restauration*, Museet Falsters Minder, 1998, 32 sider.
12. Mygh, Liselotte, *Flugtrute Østersøen*, Museet Falsters Minder, u.å.
13. Mygh, Liselotte m.fl., *Sådan lærte min mor mig at flette julehjerter*, Museet Falsters Minder, u.å. (2003), 80 sider.
14. Mygh, Liselotte samt Anna-Lisa Reuter-Lorenzen posthumt, *En rigtig velbehagelig cool jul*, Museet Falsters Minder, 2002, 32 sider.
15. Mygh, Liselotte, *Middelalderåret 1999 på Museet Falsters Minder*, i årbogen *Lolland-Falster 2000*, Lolland-Falsters historiske Samfund, 2000, side 85-90.
16. Mygh, Liselotte, Anna-Lisa Reuter-Lorenzen, i årbogen *Lolland-Falster 2003*, Lolland-Falsters historiske Samfund, 2003, side 133-141.
17. Nellemann, Georg, *Lollands Albue – kystkultur i historisk perspektiv*, Museet Falsters Minder, 2000, 96 sider.
18. Petersen, Anne Højer og Liselotte Mygh, *Marielyst – et badested og en kunstnerkoloni på Sydfalster*, Storstrøms Kunstmuseum, Maribo, og Museet Falster Minder, Nykøbing F., u.å., 55 sider.
19. Pfeffer, Heidi, *Jul i mands minde på Lolland og Falster*, Museet Falsters Minder, 1997, 192 sider.
20. Thorsen, Sven, *Kulturmiljøer Norre Alslev Kommune*, Storstrøms Amt 2000, 120 sider.
21. Thorsen, Sven, *Kulturmiljøer Sydfalster Kommune*, Storstrøms Amt, 2002, 72 sider.

22. Thorsen, Sven, *Kulturmiljøer Stubbekøbing Kommune*, Storstrøms Amt, 2003, 151 sider.

Publikationerne

Museet Falsters Minder er blevet bedt om at aflevere publikationer fra de sidste fire kalenderår, dvs. 2000, 2001, 2002 og 2003. Af de afleverede publikationer ligger nogle uden for dette tidsrum og vil derfor ikke blive inddraget i den følgende vurdering.

Publikationerne kan i hovedtræk inddeles i følgende emnegrupper (vores opdeling):

- 1) By og bygninger 1, 3, 4, 5, 6, 9, 11
- 2) Kulturmiljø 17, 18, 20, 21, 22
- 3) Jul 13, 14, 16, 19
- 4) Middelalder 2, 7, 10, 15
- 5) Andet 8, 12

By og bygninger (1, 3, 4, 5, 6, 9, 11)

Denne gruppe er med i alt syv titler den største. Et hæfte (16 sider) om bispegården i Nykøbing Falster (1) er udgivet i forbindelse med en særudstilling og udarbejdet af museets leder sammen med arkitekten Peter Bering. Udgivelsen inddrager en del litteratur og originalt kildemateriale. Titlerne 3, 4, 5 og 6 er bøger udarbejdet af en pensioneret chefredaktør, som primært har fundet sit materiale i museets lokalarkiv suppleret med andet materiale indsamlet af museets medarbejdere. Emnerne er brugsforeninger, jernbaner, bydelen Østerbro i Nykøbing Falster samt overfartssteder. Publikation nr. 9 omhandler købstædernes vandforsyning fra middelalderen til det 20. århundrede og er en redigeret udgave af teksterne til en udstilling om emnet udarbejdet af museets vikarierende leder samt en museumsassistent og en arkæolog ansat af museet. Titel 11 er en bygnings- og museumshistorisk gennemgang af det hus, museet har til huse i, med museets leder som hovedforfatter.

Kulturmiljø (17, 18, 20, 21, 22)

Lollands Albue (17) er skrevet af pensioneret museumsinspektør ved Nationalmuseet Georg Nellemann på basis af Nationalmuseets arkæologiske og etnologiske undersøgelser i 1980'erne og 1990'erne, hvor Stiftsmuseet i Maribo og Falsters Minder begge deltog. Kataloget om badestedet og kunstnerkolonien Marielyst (18) er udgivet i forbindelse med en udstilling, som var resultatet af et samarbejde med Storstrøms Kunstmuseum i Maribo og indeholder tre artikler, hvoraf den ene er forfattet af museets leder, som gennemgår stedets historie. Kataloget har tysk resume. Titlerne 20, 21 og 22 er amtets udpegninger af kulturmiljøer i tre kommuner. Museet har bidraget ved at stille arkiver og optegnelser til rådighed samt udpeget emner og bidraget til udvælgelsen.

Jul (13, 14, 16, 19)

I 1997 udgav museet en juleerindringsbog (16) og har efterfølgende udgivet yderligere en bog om fletning af julehjerter (13) med et kortere indledende afsnit af skrevet af museets leder på baggrund af indsamlet materiale fra museer i Danmark og Sverige og diverse litteratur. Bogen indeholder desuden en beretning fra en lokal "hjerterfletter" med gengivelse af en lang række hjerteskaeloner. Titel 14 har karakter af en børnebog med inspiration fra bl.a. Evald Tang Kristensens folkeminder og med illustrationer udført af en lokal kunstner. Publikation nr. 19 er en nekrolog over denne kunstner.

Middelalder (2, 7, 10, 15)

Gruppen består af fire titler, hhv. en fysisk-antropologisk gennemgang af knoglematerialet fra en spedalskhedskirkegård, udarbejdet af to eksterne forfattere (2), to uddrag af et hæfte med

skrøner fra middelalderen i læse-let-version, som museets arkæolog har leveret materialet til (7), en artikel på dansk og tysk udarbejdet af museets arkæolog om Danmark fra vikingetid til valdemarstid (9.-11. århundrede) (10) samt en redegørelse for museets aktiviteter i forbindelse med middelalderåret 1999 (15) Disse fire titler må strengt taget siges at ligge uden for nyere tids-området.

Andet (8, 12)

I denne gruppe findes en overvejende arkæologisk orienteret artikel om nedtagning af en stenbro fra slutningen af 1800-tallet (8) samt hæftet Flugtrute Østersøen (12) om lokalbefolkningens møde med de østtyske flygtninge 1961-89. Hæftet indeholder en kort indledning af museets leder samt to artikler med indsamlede beretninger ved hhv. en tidligere ingeniør og museets formidler. Hæftet er et supplement til en tysk produceret udstilling med samme emne.

Sammenfatning

Museet Falsters Minder har en stor publiceringsvirksomhed og har udgivet og medvirket til en imponerende række titler i de fire år, vurderingen dækker. En stor del af det bedømte materiale er udarbejdet af forfattere, som museet samarbejder med, men ikke er i direkte ansættelse ved museet. Publikationerne afspejler, at museet har et bredt netværk og inspirerer sine samarbejdspartnere til at benytte museets samlinger. Resultatet heraf er, at museets samlinger og arkiver bliver flittigt formidlet.

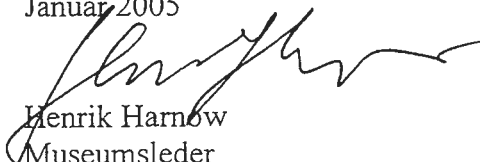
En væsentlig del af de bedømte titler er udgivet i forbindelse med udstillinger, og museet gør en prisværdig indsats for at fastholde de resultater, der fremkommer i udstillingsprocessen, men som ofte går tabt, når den pågældende særudstilling afsluttes. Nogle af publikationerne rummer tysk tekst eller tysk resume. Desuden har museet anlagt et langt tidsperspektiv, der afspejler, at arkæologi og nyere tid ofte tænkes sammen.

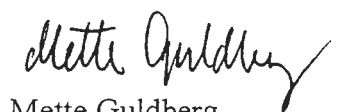
Titlerne rummer et mindre antal originale undersøgelser udført direkte af museets eget personale. Der kan her peges på hæftet om bispegården i Nykøbing Falster, artiklen om købstædernes vandforsyning, hæftet om Czarens hus, kataloget om Marielyst samt bogen om fletning af julehjerter. Titlerne vedr. middelalder er ikke inddraget i denne sammenhæng.

Sammenfattende kan det konkluderes, at der er god sammenhæng mellem museets publikationer og dets samlinger, udstillingsvirksomhed og undersøgelser.

Antallet af publikationer er stort i forhold til fastansatte personales størrelse. Museets publikationer er stort set kun publiceret i lokale tidsskrifter og i form af egne publikationer. Fra en overordnet betragtning har museets publikationer en overvejende deskriptiv karakter og falder ikke umiddelbart inden for de forskningskategorier, der er udstykket af Kulturministeriets Rådgivende Forskningsudvalg. Derimod viser Museet Falsters Minders publikationsvirksomhed stor vilje og evne til at formidle resultaterne af museets aktiviteter.

Januar 2005

Henrik Harnøw
Museumsleder
Industrimuseet Frederiks Værk

Mette Guldberg
Museumsinspektør
Fiskeri- og Søfartsmuseet

EVALUERING AF PUBLICERET ARKÆOLOGISK FORSKNING PÅ MUSEET FALSTERS MINDER, 2000-2004.

Arkæologiske artikler i de indleverede publikationer samt arkæologiske monografier:

1. *Lolland Falster 2000*. Årbog for Lolland -Falsters Historiske Samfund. 2000, s. 1-112.
1a: Jensen, Anna-Elisabeth, Venner og fjender omkring Østersøen - de dansk-vendiske forbindelser i vikingetid og tidlig middelalder. Et arkæologisk forsknings- og formidlingsprojekt inden for Storstrøms Amt, s. 49-58.
1b: Brander, Thomas og Niels Lynnerup, Sankt Jørgensgården i Stubbekøbing, en antropologisk undersøgelse. s. 80-84.
2. *Lolland Falster 2001*. Årbog for Lolland -Falsters Historiske Samfund. 2001, s. 1-143.
2a: Thorsen, Sven, En to-tre folkeborger - én på Falster; og to på Lolland, s. 5-16.
2b: Pedersen, Morten, Den tidlige kristendom på Falster - et indblik i kirkens missionstrategi i den tidlige middelalder, s. 50-61.
2c: Hansen, Birgitte Borby og Cecilie Krause, Stenbroen på Klodskovvej - et 150-årigt fortidsminde på Falster, s. 112-117.
3. *Lolland Falster 2002*. Årbog for Lolland -Falsters Historiske Samfund. 2002, s. 1-144.
3a: Hansen, Birgitte Borby, Verner Grendel og Anna Elmer, De falsterske købstæders vandforsyning i ældre tid, s. 107-126.
4. *Venner og fjender - dansk-vendiske forbindelser i vikingetid og tidlig middelalder*. Indlæg fra et tværvidenskabeligt seminar i Stubbekøbing, 2000 (red. Anna-Elisabeth Jensen) (Næstved, 2002) s. 1-104.
Bidrag af Poul Grønder-Hansen, John Lind, Friederike Husted, Bente Holmberg, Fredrik Svanberg, Mats Roslund, Jochen Meyer, George Indruszewski, Shaun Rømer & Henrik Breuning Madsen, Dorte Wille-Jørgensen, Per Ole Schovsbo, Bodil Holm Sørensen, Henning Nielsen, Jørgen Skaarup, Kaare Lund Rasmussen & Dietrich Meier samt Anna-Elisabeth Jensen.
5. Anna-Elisabeth Jensen: *Venderne var her. Hvem var de? Hvorfor kom de? Hvor blev de af?* (2002) s. 1-96.
6. *Dänen in Lübeck/Danskere i Lübeck. 1203-2003*. (red. Manfred Gläser, Doris Mührenberg og Palle Birk Hansen) (Lübeck, 2003) s. 1-216.
6a: Jensen, Anna-Elisabeth, Dänemark von der Wikinger- bis zur Waldemarszeit (9.-11. Jahrhundert), s. 11-18.

Ovennævnte arbejder kan karakteriseres som følger:

Basisforskning

Grundforskning: 2b.

Strategisk forskning: 1b, 4.

Forsknings- og udviklingsarbejde

Anvendt forskning: 2a, 2c.

Udviklingsarbejde: 1a, 3a, 5, 6a.

Reflekteret dataindsamling:

Sammenfattende må det konkluderes, at Museet Falsters Minder hovedsageligt i kraft af det store projekt om Venderne omkring Østersøen, i de udvalgte år har haft en fin faglig profil

indenfor det arkæologiske område. Der ses en nogenlunde jævnbyrdig fordeling mellem basisforskning og forsknings- og udviklingsarbejde, hvor især den fine symposierrapport (4) er vigtig i sin egenskab af strategisk forskning, der smukt modsvares af den mere populærvidenskabelige fremlæggelse af resultaterne i (5), der må betegnes som udviklingsarbejde.

Museets store arkæologiske satsningsområde i de senere år er dermed blevet fremlagt og formidlet på bedste vis til glæde for arkæologiske kolleger, der forsker i samme tidsperiode, samt for museets lokale publikum og ikke mindst i en undervisningssammenhæng. Det fremgår dog også, at netop satsningsområdet har krævet mange ressourcer, således at det ikke har været muligt at fremlægge særligt mange af de øvrige undersøgelser, som museet har foretaget i den relevante periode.

Haderslev d. 20/2-05

Lennart S. Madsen
Museumsinspektør
Haderslev Museum
(medlem af Det Arkæologiske Råd)

NOTAT

Kvalitetsvurdering af pkt. 5.6 vedrørende internet formidling på museum.
Indstilling til Museumsenheden.

MUSEET FALSTERS MINDER

Museets internetformidling præsenteres i samarbejde med 8 andre statsanerkendte museer i Storstrøms Amt under portalen Åbne Samlinger. Den fælles portal står for drift og vedligeholdelse af webstedet, som præsenterer Museet Falsters Minder specifikt.

Generelt har sitet meget at byde på i vekselvirkning mellem den fælles portal og museets specifikke præsentation. Teknisk er der gjort gode tekniske og redaktionelle overvejelser omkring tilgængelighed for alle befolkningsgrupper og indholdsmæssigt tilgodeses en flerstrengt målgruppestrategi. Museet har et velopdaterede informationer på både tysk og engelsk.

Sitet har en overvejende klar navigationsstruktur, men mangler en smule konsistens i navigationen, når man kommer ned i de dybere lag af sitet. Det gælder f.eks. i <http://www.aabne-samlinger.dk/falsters-minder/klanen/index.htm>, hvor venstre navigation skifter og man skal tilbage til forside og igen ved hyperlinks under menupunktet 'temaer', hvor man forlader webstedet og kommer ind på den fælles portal uden mulighed for at komme tilbage, hvorfra man kom.

I forbindelse med indgangen til Museet Falsters Minder fra den fælles portal www.aabne-samlinger.dk anbefales det museet og portalsamarbejdet, at der etableres et alternativ til den grafikbaserede/ JavaScript baserede indgang, idet den kræver en grafisk klient. Det anbefales, at portalen/museet i den fortlængelse lister de enkelte museer ved almindelige tekstlinks.

Generelt anbefales det, at adskille struktur og indhold i kodning af sitet og i den fortlængelse ikke at anvende HTML til layoutformål. For yderligere information og anbefalinger om dette se: <http://www.netsteder.dk/raad/style/index.html>.

22. OKTOBER 2004

KULTURARVSSTYRELSEN
Dokumentation

SLOTSHOLMSGADE 1
1216 KØBENHAVN K

CVR 26489865

TELEFON 72 26 51 00
FAX 72 26 51 01

skr@kuas.dk
www.kuas.dk